Prima instanță: Judecătoria Chişinău, sediul Centru, judecător Svetlana Cușnir
Dosarul nr. 2a-2021/24
(2-23020752-02-2a-20052024)

D E C I Z I E

18 februarie 2026 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componența:
Președintele completului, judecătorul Valeriu Arhip
Judecătorii Hristina Craveț și Serghei Dimitriu
Grefier Gabriela Catrinesco

examinând, în ședință de judecată publică, cererile de apel declarate de Virgiliu Urechi și Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul Oncologic,

împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 29 februarie 2024, prin care s-a admis parțial acțiunea,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată, depusă de Virgiliu Urechi către Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul Oncologic cu privire la constatarea privării ilegale a dreptului la muncă, dispunerea reluării imediate a activității de muncă, repararea prejudiciului material și moral, și compensarea cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei:

La 9 februarie 2023, Virgiliu Urechi a depus cerere de chemare în judecată către Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul Oncologic cu privire la constatarea privării ilegale a dreptului la muncă, dispunerea reluării imediate a activității de muncă, repararea prejudiciului material și moral, și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a indicat că, la data de 27 octombrie 2010, între IMSP Institutul Oncologic și acesta a fost încheiat contractul individual de muncă nr. 1370, prin care a fost angajat în funcția de medic oncolog în cadrul Secției radioginecologie, pe o perioadă nedeterminată.

Ulterior, prin acordul suplimentar nr. 01/15 din 31 decembrie 2015, reclamantul a fost numit în funcția de șef secție interimar, până la desemnarea șefului secției în bază de concurs, iar prin acordul suplimentar nr. 02/16 din 29 februarie 2016 a fost transferat în funcția de șef secție. Totodată, prin acordul suplimentar nr. 1730-3 din 14 martie 2017, s-a stabilit locul său de muncă în funcția de șef al Secției radioterapie nr. 4, cu un salariu de 6045 lei.

Reclamantul a mai arătat că, pe lângă funcția de bază, exercita activitate și în baza altor două contracte individuale de muncă distincte, încheiate prin cumul, și anume: contractul individual de muncă nr. 356C/21 din 01 octombrie 2021, în funcția de cercetător științific stagiar în cadrul Laboratorului științific „Biologia cancerului”, pe durată determinată, cu un salariu lunar de 1372,75 lei; contractul individual de muncă nr. 289C/21 din 01 iulie 2021, în funcția de medic oncolog-radiolog în cadrul Secției oncologie radiologică nr. 4, pe durată nedeterminată, cu un salariu lunar de 2665 lei.

Potrivit susținerilor reclamantului, aceste contracte de muncă prin cumul erau distincte și independente de contractul individual de muncă nr. 1370 din 27 octombrie 2010.

Reclamantul a indicat că, la data de 15 februarie 2022 a fost reținut de colaboratorii CNA în legătură cu existența unei bănuieli privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal. În baza demersului Procuraturii Anticorupție nr. 7137, la data de 23 mai 2022, directorul IMSP Institutul Oncologic a emis Ordinul nr. 142-RU, prin care reclamantul a fost suspendat provizoriu doar din funcția de șef secție, în conformitate cu art. 200 Cod de procedură penală și prevederile regulamentului instituției.

Potrivit reclamantului, la data de 16 noiembrie 2022 au fost anulate interdicțiile impuse prin măsurile preventive aplicate în cadrul procesului penal, astfel încât nu mai exista niciun impediment legal pentru reluarea activității sale în funcțiile exercitate în baza contractelor individuale de muncă nr. 356C/21 și nr. 289C/21, care nu fuseseră suspendate.

În acest sens, reclamantul a susținut că s-a prezentat la locul de muncă, însă i-a fost refuzat accesul și exercitarea atribuțiilor de serviciu.

La data de 21 noiembrie 2022, acesta a depus un demers scris, prin care a solicitat reluarea activității în funcțiile nesuspendate, fără exercitarea funcției de șef secție. Prin răspunsul nr. 02-07/1328 din 29 noiembrie 2022, administrația IMSP Institutul Oncologic i-a comunicat că nu există temeiuri legale pentru anularea ordinului de suspendare.

Ulterior, la 05 decembrie 2022, reclamantul a depus o nouă solicitare, prin care a cerut reluarea activității în funcțiile de medic și cercetător științific. Prin scrisoarea nr. 02-07/1359 din 08 decembrie 2022, acesta a fost informat că solicitarea nu poate fi examinată în temeiul art. 80 alin. (3) Cod administrativ, întrucât raporturile de muncă nu intră sub incidența acestui cod.

Reclamantul a considerat, că prin acțiunile angajatorului i-a fost încălcat dreptul la muncă, susținând că suspendarea dispusă în baza solicitării organelor de urmărire penală viza exclusiv funcția de șef secție și nu celelalte contracte individuale de muncă încheiate prin cumul.

În susținerea poziției sale, reclamantul a invocat dispozițiile art. 76 alin. (2) lit. j) Codul muncii, potrivit cărora contractul individual de muncă poate fi suspendat la cererea organelor de control sau de drept, precum și prevederile art. 267 Codul muncii referitoare la munca prin cumul, arătând că fiecare contract individual de muncă reprezintă un raport juridic distinct, cu drepturi și obligații proprii.

Totodată, reclamantul a relevat că suspendarea și reluarea activității de muncă urmează să fie dispuse prin ordin distinct al angajatorului, iar în lipsa suspendării exprese a contractelor de muncă prin cumul, acesta avea dreptul să își exercite atribuțiile aferente funcțiilor respective.

În drept, reclamantul și-a întemeiat acțiunea pe prevederile art. 75, 329, 330 și 354 Codul muncii.

Ulterior, în ședința de judecată din 07 noiembrie 2023, reclamantul Virgiliu Urechi și-a concretizat pretențiile formulate și a solicitat:-constatarea privării ilegale de dreptul la muncă; -dispunerea reluării imediate a activității în funcția de cercetător științific; -încasarea salariului pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă; -compensarea premiilor acordate angajaților instituției în perioada respectivă; -repararea prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei; -compensarea cheltuielilor de judecată.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29 februarie 2024, s-a admis parțial acțiunea. S-a constatat încălcat dreptul lui Virgiliu Urechi la muncă în temeiul contractului nr. 289C/21 din 01 iulie 2021, în perioada 16.11.2022 - 06.03.2023. S-a încasat de la Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul Oncologic în beneficiul lui Virgiliu Urechi, salariul pentru absenţa forţată de la muncă, în perioada 16.11.2022 - 06.03.2023, luându-se în calcul mărimea

salariului prevăzut de pct. 12 al contractului nr. 289C/21 din 01 iulie 2021, cu reținerile aferente. Calcularea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă urmează să se efectueze de către angajator, conform legislației în vigoare. S-a încasat de la Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul Oncologic în beneficiul lui Virgiliu Urechi, cheltuielile de judecată suportate pentru asistența juridică în mărime de 6000 lei. În rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată. S-a încasat de la Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul Oncologic în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 250 lei.

Poziția instanței de fond:

Nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29 februarie 2024, la 7 martie 2024 Virgiliu Urechi a declarat apel nemotivat împotriva acesteia, solicitînd casarea parțială a acesteia și emiterea unei noi hotărîri de admitere integrală a acțiunii.

La 18 martie 2024 Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul Oncologic a declarat cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29 februarie 2024, solicitînd casarea acesteia și emiterea unei noi hotărîri, prin care acțiunea să fie respinsă integral.

Argumentele părţilor:

În motivarea cererii de apel, **apelantul Urechi Virgiliu** a susținut, în esență, că hotărârea instanței de fond este nelegală și neîntemeiată, fiind adoptată fără examinarea completă și obiectivă a circumstanțelor de fapt și a normelor de drept material incidente cauzei.

Apelantul a invocat, că instanța de fond nu a analizat în mod corespunzător situația juridică din perspectiva Codului muncii, concluzionând eronat asupra inexistenței unui raport de muncă valabil în funcția de cercetător științific. În acest sens, a contestat concluzia instanței, potrivit căreia nu ar exista un act juridic care să ateste angajarea sa în funcția respectivă, arătând că la materialele dosarului se regăsește contractul individual de muncă nr. 356C/21 din 01 octombrie 2021, care confirmă expres raportul de muncă dintre părți.

Apelantul a mai susținut, că instanța de fond a interpretat în mod greșit efectele Ordinului nr. 33-ru și ale Ordinului nr. 124-ru din 14 martie 2023, apreciind neîntemeiat că acestea ar fi determinat încetarea raportului de muncă în funcția de cercetător științific. În opinia apelantului, aceste acte administrative nu au avut ca efect încetarea contractului individual de muncă, întrucât legislația muncii prevede expres că încetarea raporturilor de muncă poate avea loc doar în temeiul manifestării de voință a părților sau în cazurile strict prevăzute de Codul muncii.

Totodată, apelantul a afirmat că instanța de fond a aplicat în mod eronat dispozițiile art. 54 și art. 83 din Codul muncii, considerând în mod nejustificat că contractul individual de muncă nr. 356C/21 ar fi avut caracter determinat și ar fi încetat de drept. Acesta a susținut că în contract nu este indicată o durată exactă de valabilitate și nici un termen de expirare, iar simpla mențiune a statutului de „stagiar” nu este suficientă pentru a califica raportul de muncă drept unul pe durată determinată.

Apelantul a mai invocat, că instanța de fond a ignorat prevederile art. 81 și art. 83 din Codul muncii, potrivit cărora încetarea contractului individual de muncă necesită un act juridic expres emis de angajator, care să fie adus la cunoștința salariatului, iar în lipsa unui asemenea act, raportul de muncă se prezumă a continua.

De asemenea, a susținut că instanța de fond a făcut o apreciere eronată a probatoriului administrat, ignorând înscrisurile din dosar care confirmă exercitarea efectivă a activității sale și plata salariului în cadrul funcției de cercetător științific.

În ceea ce privește pretenția privind prejudiciul moral, apelantul a susținut că instanța de fond a interpretat restrictiv dispozițiile Codului muncii, în special art. 5 și art. 90, care prevăd obligația angajatorului de a repara integral prejudiciul material și moral cauzat salariatului în legătură cu raporturile de muncă. Acesta a afirmat, că instanța a ignorat probele medicale și înscrisurile care confirmă consecințele negative ale acțiunilor angajatorului asupra stării sale psihice și profesionale.

Totodată, apelantul a criticat modul de soluționare a pretenției privind compensarea premiilor acordate angajaților, susținând că instanța de fond nu a examinat această cerere și nu a oferit o motivare corespunzătoare, contrar cerințelor art. 241 Cod de procedură civilă.

Apelantul a contestat și cuantumul cheltuielilor de judecată acordate, în special reducerea onorariului de avocat, apreciind că instanța de fond a intervenit arbitrar în aprecierea caracterului rezonabil al acestora, fără a ține cont de volumul real al muncii avocatului și de complexitatea cauzei.

În motivarea apelului, **reprezentantul Instituției Medico-Sanitare Publice Institutul Oncologic** a susținut, în esență, că hotărârea instanței de fond este nelegală, fiind pronunțată cu încălcarea principiilor procesului echitabil și contradictorial, întrucât instanța nu ar fi examinat în mod complet și obiectiv circumstanțele cauzei în coroborare cu prevederile legislației muncii și ale legislației procesual-penale.

Apelantul a arătat că, pe parcursul urmăririi penale, începând cu data de 14 februarie 2022, în privința lui Virgiliu Urechi a fost pornită urmărirea penală în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, fiind dispuse măsuri procesuale de constrângere, inclusiv suspendarea provizorie din funcția de șef secție oncologie radiologică nr. 4, prin ordinul IMSP Institutul Oncologic nr. 142-ru din 23 mai 2022.

În acest context, apelantul a susținut că măsurile dispuse de organul de urmărire penală, inclusiv interdicția de apropiere de instituție, au făcut imposibilă continuarea raporturilor de muncă, inclusiv în cadrul contractelor de muncă prin cumul, întrucât acestea sunt accesorii funcției de bază și nu pot fi exercitate independent de aceasta.

Totodată, apelantul a invocat că, deși intimatul a solicitat la data de 16 noiembrie 2022 reluarea activității în funcțiile exercitate prin cumul, instituția a refuzat această solicitare, întrucât: raporturile de muncă de bază se aflau suspendate în temeiul demersului organului de urmărire penală; măsurile procesuale de constrângere, inclusiv interdicția de apropiere de instituție și de influențare a martorilor, rămâneau în vigoare și împiedicau reluarea activității; suspendarea raportului de muncă de bază atrage, în opinia apelantului, suspendarea raporturilor de muncă prin cumul; faptele imputate salariatului, încadrate la art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, sunt incompatibile cu exercitarea funcției de medic oncolog până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.

Apelantul a mai invocat dispozițiile art. 200 Cod de procedură penală, subliniind că suspendarea provizorie din funcție presupune interdicția exercitării atribuțiilor de serviciu și are ca scop asigurarea bunei desfășurări a urmăririi penale, iar în lipsa ridicării acestor măsuri de către organul competent, reluarea activității este imposibilă.

De asemenea, s-a susținut că, potrivit art. 75 lit. g) Codul muncii, contractul individual de muncă se suspendă în cazul trimiterii în judecată pentru infracțiuni incompatibile cu funcția deținută, până la soluționarea definitivă a cauzei penale, situație aplicabilă speței.

Apelantul a criticat instanța de fond și sub aspectul pretinsei confundări a noțiunilor de „măsuri preventive” și „măsuri procesuale de constrângere”, precum și pentru lipsa unei motivări

suficiente cu privire la admiterea pretențiilor reclamantului, susținând că hotărârea ar reproduce, în esență, argumentele acestuia fără o analiză critică a probatoriului.

Consideră apelantul, că instanța a apreciat eronat și pretenția privind cheltuielile de asistență juridică, considerând că reducerea acestora la suma de 6000 lei nu este justificată, precum și că admiterea parțială a acțiunii nu ar fi fost corect corelată cu soluția privind cheltuielile de judecată.

Termenul de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost pronunțat la 29 februarie 2024, iar cererea de apel a fost depusă de apelantul Virgiliu Urechi la 7 martie 2024 și de reprezentantul Instituției Medico-Sanitară Publică Institutul Oncologic la 18 martie 2024, Colegiul judiciar constată că acestea au fost declarate în termen.

Poziția părților în ședința de apel:

În ședința instanței de apel apelantul/reclamanta Virgiliu Urechi și reprezentantul său, avocatul Radu Cherdivară au susținut cererea de apel , cu toate motivele de fapt și de drept invocate și respingerea apelului declarat de reprezentantul Instituției Medico-Sanitară Publică Institutul Oncologic.

Reprezentantul apelantei/pîrîte Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul Oncologic în ședința instanței de apel nu s-a prezentat, dar prin cerere a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa. Instanța de apel, în temeiul art. 379 alin.(2) Cod de procedură civilă, a dispus examinarea apelului în lipsa acestuia.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma materialelor din dosar și în raport cu prevederile legislației în vigoare, Colegiul civil consideră că apelurile declarate sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 373 Cod de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces.

Potrivit art. 385 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Colegiul civil reţine că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.

Totodată, Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea Gard Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag.26, Moreira Fereira vs Portugalia (nr.2) (Marea Cameră), 11 iulie 2017, parag.84,98).

Conform prevederilor art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale, dacă legea nu dispune altfel.

Totodată, prevederile art. 122 alin. (1) Cod de procedură civilă stabilesc că, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace probante nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace.

În conformitate cu art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Astfel, din probatoriul administrat în cauză rezultă că la data de 27 octombrie 2010 între Urechi Virgiliu, în calitate de salariat, și IMSP Institutul Oncologic, în calitate de angajator, a fost încheiat contractul individual de muncă nr. 1370, prin care reclamantul a fost angajat în funcția de medic oncolog în cadrul Secției radioginecologie, pe durată nedeterminată (f.d. 13-16).

Ulterior, prin acordul suplimentar nr. 01/15 din 31 decembrie 2015, contractul individual de muncă a fost modificat prin numirea reclamantului în funcția de șef secție interimar, până la desemnarea șefului secției în bază de concurs (f.d. 17).

Prin acordul suplimentar nr. 02/16 din 29 februarie 2016 au fost operate noi modificări, în temeiul cărora reclamantul a fost numit în funcția de șef secție începând cu 01 martie 2016 până la 28 februarie 2021 (f.d. 18).

Ulterior, prin acordul suplimentar nr. 1370-3 din 14 martie 2017, a fost stabilit locul de muncă al reclamantului în Secția radioterapie nr. 4, fiind menținută valabilitatea celorlalte clauze contractuale care nu au fost modificate prin acest acord (f.d. 19).

În cadrul ședinței de judecată s-a stabilit, de asemenea, că la 01 iulie 2021 între IMSP Institutul Oncologic și Urechi Virgiliu a fost încheiat contractul individual de muncă nr. 289/C, prin care reclamantul a fost angajat prin cumul în funcția de medic oncolog-radiolog în cadrul Secției oncologie radiologică nr. 4, pe durată nedeterminată (f.d. 20-23).

Totodată, la 01 octombrie 2021 a fost încheiat contractul individual de muncă nr. 356C/21, prin care reclamantul a fost angajat prin cumul în funcția de cercetător științific stagiar în cadrul laboratorului științific „Grupul radioterapie și imagistică”, pe durată determinată (f.d. 22-23).

La 23 mai 2022, în baza demersului procurorului din cadrul Procuraturii Anticorupție, a fost emis ordinul nr. 142-ru, prin care reclamantul Urechi Virgiliu a fost suspendat din funcția de șef

secție oncologie radiologică nr. 4, în legătură cu învinuirea sa în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, suspendarea fiind dispusă până la adoptarea unei hotărâri definitive în cauza penală (f.d. 27).

Ulterior, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 16 noiembrie 2022, a fost respins demersul procurorului privind prelungirea măsurii preventive, fiind ridicate restricțiile aplicate sub formă de liberare provizorie sub control judiciar, cu stabilirea obligațiilor de prezentare și informare a instanței (f.d. 110-111).

În acest context, reclamantul s-a prezentat la locul de muncă, însă susține că i-a fost restricționat accesul la exercitarea atribuțiilor de serviciu.

La 05 decembrie 2022, acesta a adresat un demers administrației IMSP Institutul Oncologic, prin care a solicitat reluarea activității de muncă în temeiul contractelor individuale de muncă neafectate de măsura suspendării, respectiv în funcțiile de medic și cercetător științific, fără solicitarea reluării funcției de șef secție (f.d. 24).

Prin răspunsul nr. 02-07/1328 din 29 noiembrie 2022, administrația IMSP Institutul Oncologic i-a comunicat reclamantului că nu există temeiuri legale pentru anularea din oficiu a ordinului de suspendare emis în privința sa (f.d. 26).

În speță, se reține că reclamantul Virgiliu Urechi, prin cererea de chemare în judecată inițială, a solicitat constatarea privării ilegale de dreptul la muncă de către IMSP Institutul Oncologic, începând cu data de 16 noiembrie 2022, precum și dispunerea reluării imediate a activității sale în funcțiile de medic și cercetător științific, în temeiul contractelor individuale de muncă nr. 356C/21 din 01 octombrie 2021 și nr. 289C/21 din 01 iulie 2021.

Ulterior, prin cererea de concretizare a pretențiilor din 07 noiembrie 2023, reclamantul și-a modificat parțial solicitările, solicitînd dispunerea reluării activității sale în funcția de cercetător științific și încasarea salariului pentru perioada pretinsă de absență forțată de la muncă, începând cu 16 noiembrie 2022 și până la 07 martie 2023, aferent funcției de medic.

Fiind investită cu soluționarea cauzei în fond, instanța de judecată a admis acțiunea parțial, constatând încălcarea dreptului la muncă al lui Virgiliu Urechi în temeiul contractului individual de muncă nr. 289C/21 din 01 iulie 2021, pentru perioada 16.11.2022- 06.03.2023. Totodată, instanța a dispus încasarea de la Instituția Medico-Sanitară Publică „Institutul Oncologic" în beneficiul reclamantului a salariului pentru absența forțată de la muncă pentru aceeași perioadă, cu luarea în considerare a salariului prevăzut la pct. 12 din contractul nr. 289C/21 din 01 iulie 2021, inclusiv cu reținerile prevăzute de legislația în vigoare. Calcularea cuantumului salariului a fost pusă în sarcina angajatorului, în conformitate cu normele legale aplicabile. De asemenea, instanța a dispus încasarea de la pârâtă în beneficiul reclamantului a cheltuielilor de judecată aferente asistenței juridice în mărime de 6 000 lei, precum și încasarea în beneficiul statului a taxei de stat în cuantum de 250 lei.

În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate prin prisma argumentelor invocate în apel și raportându-le la materialul probator, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru constată că soluția instanței de fond este întemeiată.

În materie de drept, instanța de apel menționează că, în conformitate cu potrivit art. 45 din Codul muncii, contractul individual de muncă reprezintă acordul dintre salariat și angajator, prin care salariatul se obligă să presteze o muncă într-o anumită specialitate, calificare sau funcție, să respecte regulamentul intern al unității, iar angajatorul se obligă să asigure condițiile de muncă prevăzute de legislația muncii, de contractele colective și individuale, precum și să achite integral și la timp salariul.

Conform art. 329 din Codul muncii, angajatorul poartă obligația de a repara integral prejudiciul material și moral cauzat salariatului în legătură cu executarea obligațiilor de muncă sau ca urmare a privării ilegale de posibilitatea de a munci, în cazul în care legea nu prevede altfel.

Potrivit art. 330 alin. (1) din Codul muncii, în toate cazurile de privare ilegală de posibilitatea de a munci, angajatorul este obligat să compenseze salariatului salariul neîncasat. Această obligație intervine, în special, în caz de eliberare ilegală din serviciu, transfer neîntemeiat, refuz nejustificat de angajare, reținere a plății salariului sau a altor drepturi salariale, precum și în alte situații expres prevăzute de lege.

Totodată, conform art. 76 lit. g) și j) din Codul muncii, contractul individual de muncă se suspendă din circumstanțe independente de voința părților, inclusiv în cazul trimiterii în judecată a dosarului penal privind comiterea unei infracțiuni incompatibile cu funcția deținută, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești, precum și la solicitarea organelor de control sau de urmărire penală, în condițiile legii.

Instanța de apel reține, de asemenea, prevederile art. 267 din Codul muncii, potrivit cărora munca prin cumul reprezintă activitatea prestată de salariat, în baza unui contract individual de muncă distinct, în afara programului de lucru de la locul de muncă de bază. Contractele de muncă prin cumul pot fi încheiate cu unul sau mai mulți angajatori, atât în cadrul aceleiași unități, cât și în unități diferite, fără a fi necesar consimțământul angajatorului de la locul de muncă de bază. Salariații angajați prin cumul beneficiază de aceleași drepturi și garanții ca și ceilalți salariați din unitate, cu condiția respectării prevederilor legale și a clauzelor contractuale.
Raportând la caz normele legale sus-menționate și circumstanțele de fapt stabilite, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că instanța de fond a aplicat corect legea materială și a apreciat în mod just probatoriul administrat.

Din materialele cauzei rezultă cu certitudine că, în condițiile în care Instituția Medico-Sanitară Publică „Institutul Oncologic” nu a emis un ordin privind suspendarea provizorie a lui Virgiliu Urechi din funcția de medic oncolog-radiolog în cadrul Secției oncologie radiologică nr. 4, raporturile de muncă derivate din contractul individual de muncă nr. 289C/21 din 01 iulie 2021 nu au fost suspendate.

Prin urmare, în perioada 16.11.2022- 06.03.2023, apelantul/reclamantul Virgiliu Urechi a fost lipsit de dreptul de a munci prin cumul în temeiul contractului menționat, în lipsa unui act juridic emis de angajator care să justifice suspendarea sau restrângerea exercitării drepturilor de muncă.

În aplicarea prevederilor art. 267 alin. (6) din Codul muncii, potrivit cărora salariații angajați prin cumul beneficiază de aceleași drepturi și garanții ca și ceilalți salariați ai unității, instanța reține că aceste drepturi pot fi limitate sau suspendate exclusiv în condițiile și cu respectarea procedurii prevăzute de lege.

Totodată, potrivit art. 75 alin. (4) din Codul muncii, suspendarea contractului individual de muncă și reluarea activității de muncă, cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege, se dispune prin ordin (dispoziție, decizie, hotărâre) al angajatorului, care se aduce la cunoștința salariatului, sub semnătură sau prin altă modalitate ce permite confirmarea recepționării, cel târziu la data suspendării sau reluării activității.

Prin urmare, instanța de fond a concluzionat în mod corect încălcarea dreptului lui Urechi Virgiliu la muncă prin cumul în temeiul contractului nr. 289C/21 din 01 iulie 2021, în perioada 16.11.2022- 06.03.2023, fapt ce atrage incidența prevederilor art. 330 din Codul muncii privind compensarea salariului neîncasat.

Cât privește cerințele reclamantului privind dispunerea reluării imediate a activității lui Urechi Virgiliu în funcția de cercetător științific și încasarea salariului pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă și compensarea premiilor achitate tuturor angajaților IMSP Institutul Oncologic cu ocazia sărbătorilor și a zilei profesionale, achitate în perioada 16.11.2022 până la data emiterii hotărârii judecătorești, instanța de fond a apreciat corect aceste pretenții ca fiind neîntemeiate.

În acest sens, instanța a reținut că la materialele cauzei lipsește un act juridic valabil din care să rezulte angajarea în vigoare a reclamantului în funcția de cercetător științific, întrucât pct. 2 din Ordinul nr. 33-ru din 04.02.2022, prin care reclamantul fusese încadrat în funcția respectivă, a fost desființat prin Ordinul nr. 124-ru din 14.03.2023, emis de IMSP Institutul Oncologic, act care nu a fost contestat în modul prevăzut de lege.

În ceea ce privește contractul individual de muncă nr. 356C/21 din 01.10.2021, acesta viza angajarea reclamantului pe perioadă determinată, în calitate de cercetător științific stagiar. Caracterul determinat al raportului de muncă rezultă atât din natura funcției, cât și din calificarea expresă de „stagiar", care implică desfășurarea unei activități pe durată limitată, în scop de formare și acumulare de experiență profesională.

Or, odată cu anularea actului administrativ prin care reclamantul fusese transferat în funcția de cercetător științific superior, contractul individual de muncă nr. 356C/21 din 01.10.2021 și-a încetat efectele juridice, neexistând temei legal pentru continuarea acestuia.

Totodată, respectivul contract a fost încheiat în cadrul Programului de stat (2020-2022), aferent proiectului de cercetare „Studiul comparativ al particularităților genomice, imunologice și funcționale ale carcinoamelor cu celule scuamoase în cinci localizări anatomice", implementat în baza contractului de finanțare nr. 02 PS din 03.01.2022, încheiat în urma unui concurs de proiecte, în temeiul Legii nr. 131 din 03.07.2015 privind achizițiile publice, a cărui valabilitate a expirat la 31.12.2022.

Cu referire la pretenția privind încasarea prejudiciului moral, instanța de fond a apreciat în mod corect această cerință ca fiind neîntemeiată.

În acest sens, instanța de apel reține că, potrivit art. 329 din Codul muncii, repararea prejudiciului moral cauzat salariatului în legătură cu executarea obligațiilor de muncă sau ca urmare a privării ilegale de posibilitatea de a munci este condiționată de constatarea unei fapte ilicite imputabile angajatorului, precum și de existența unui raport de cauzalitate între această faptă și prejudiciul invocat. Or, în absența întrunirii cumulative a acestor condiții legale, nu poate fi angajată răspunderea patrimonială a angajatorului.

În speță, instanța de apel reține că nu s-a dovedit existența unei conduite ilicite a pârâtei care să fi determinat în mod nejustificat privarea reclamantului de dreptul la muncă sau să fi depășit cadrul legal al măsurilor dispuse în contextul situației de fapt analizate. Simpla nemulțumire subiectivă a reclamantului față de efectele raporturilor de muncă sau față de modul de gestionare a acestora de către angajator nu este suficientă pentru a justifica acordarea despăgubirilor morale.

Totodată, Colegiul reține că prejudiciul moral trebuie dovedit prin probe pertinente și concludente, care să ateste existența unei suferințe psihice reale, directe și legate cauzal de fapta angajatorului, iar nu prezumat în mod automat din simpla existență a unui litigiu de muncă. Prin urmare, în lipsa temeiului legal și probator necesar, instanța de fond a concluzionat în mod legal și întemeiat că pretenția privind repararea prejudiciului moral nu poate fi admisă.

Referitor la critica apelantului privind pretinsa examinare superficială a pretenției referitoare la constatarea privării ilegale a dreptului la muncă în funcția de cercetător științific, Colegiul

reține că instanța de fond a analizat raporturile juridice dintre părți prin prisma actelor prezentate la dosar și a normelor dreptului muncii incidente speței.

Astfel, instanța de fond în mod întemeiat a constatat că funcția de cercetător științific superior în medicină, exercitată de reclamant în temeiul pct. 2 din Ordinul nr. 33-ru, a încetat să mai producă efecte juridice ca urmare a emiterii Ordinului nr. 124-ru din 14 martie 2023, prin care dispozițiile respective au fost abrogate, iar acest act administrativ nu a fost contestat de reclamant în ordinea prevăzută de lege.

Nu poate fi reținut argumentul apelantului potrivit căruia instanța ar fi ignorat existența contractului individual de muncă nr. 356C/21, or prima instanță a analizat expres acest contract și a reținut că acesta avea caracter determinat, fiind încheiat în contextul realizării unui proiect științific concret, finanțat în cadrul Programului de stat pentru anii 2020–2023.

În acest context, instanța de fond corect a apreciat că raportul de muncă derivat din contractul nr. 356C/21 era subordonat realizării proiectului de cercetare în cadrul căruia reclamantul activa, iar încetarea temeiului juridic ce a determinat transferul în funcția de cercetător științific superior a făcut imposibilă continuarea raporturilor respective în aceeași formă.

Nu poate fi acceptată nici susținerea apelantului referitoare la inexistența unei manifestări de voință a angajatorului privind încetarea raporturilor de muncă, întrucât efectele juridice ale Ordinului nr. 124-ru au produs consecințe directe asupra situației juridice a reclamantului, iar acesta nu a contestat legalitatea actului respectiv.

De asemenea, Colegiul apreciază neîntemeiat argumentul apelantului potrivit căruia instanța de fond ar fi aplicat diferit aceleași norme juridice în privința diferitor contracte individuale de muncă. Or, fiecare raport juridic de muncă are autonomie proprie și urmează a fi analizat distinct, în funcție de obiectul, natura și temeiul juridic al contractului respectiv.

În ceea ce privește critica referitoare la prejudiciul moral, Colegiul reține că prima instanță a examinat această pretenție prin prisma probelor administrate și a normelor legale aplicabile, concluzionând că reclamantul nu a demonstrat existența unui prejudiciu moral distinct, direct și cert, cauzat prin acțiunile angajatorului, în măsura care să justifice acordarea despăgubirilor solicitate.

Invocarea de către apelant a prevederilor art. 5 și art. 90 Codul muncii nu este suficientă prin ea însăși pentru admiterea automată a cererii privind repararea prejudiciului moral, fiind necesară demonstrarea cumulativă a caracterului ilicit al faptei, existenței prejudiciului și legăturii de cauzalitate dintre acestea.

Totodată, Colegiul reține că prima instanță a admis parțial acțiunea reclamantului și a dispus acordarea anumitor drepturi salariale, însă această împrejurare nu atrage în mod automat obligația acordării prejudiciului moral în cuantumul pretins.

Referitor la argumentul privind neexaminarea expresă a pretenției privind compensarea premiilor acordate angajaților instituției, Colegiul constată că omisiunea instanței de fond de a dezvolta distinct această pretenție în considerentele hotărârii nu este de natură să conducă, prin ea însăși, la casarea hotărârii, în lipsa demonstrării caracterului întemeiat al pretenției și a existenței unui drept cert al reclamantului asupra sumelor solicitate.

Subsecvent, Colegiul apreciază ca fiind neîntemeiate criticile formulate asupra cuantumului cheltuielilor de asistență juridică acordate de prima instanță. Stabilirea caracterului rezonabil și necesar al acestor cheltuieli ține de marja de apreciere a instanței de judecată, care urmează să țină cont de complexitatea cauzei, volumul activității efectiv prestate și soluția pronunțată asupra fondului litigiului.

În speță, instanța de fond a motivat suficient reducerea cuantumului solicitat de la 15000 lei la 6000 lei, având în vedere admiterea doar parțială a acțiunii și criteriul rezonabilității cheltuielilor pretinse.

Nu se reține de instanța de apel nici argumentul apelantei Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul Oncologic, potrivit căruia instanța de judecată nu ar fi asigurat un proces echitabil și contradictorial nu poate fi reținut, întrucât din materialele cauzei rezultă că părțile au beneficiat de deplina posibilitate de a-și expune poziția, de a prezenta probe și de a formula obiecții, instanța examinând cauza în limitele cererilor deduse judecății și cu respectarea principiilor procesuale aplicabile. Simpla nemulțumire față de soluția pronunțată nu echivalează cu încălcarea dreptului la un proces echitabil.

Cu referire la susținerea apelantei privind existența măsurilor procesuale de constrângere în cadrul procesului penal, instanța de apel reține că acestea nu produc, în mod automat, suspendarea tuturor raporturilor de muncă ale salariatului și nici nu exonerează angajatorul de obligația de a respecta procedura legală de suspendare a contractului individual de muncă, în condițiile prevăzute de Codul muncii. Or, suspendarea raporturilor de muncă și limitarea exercițiului dreptului la muncă trebuie realizate exclusiv în baza unui act juridic emis de angajator sau a unui temei legal expres, condiții care nu au fost respectate în speță în ceea ce privește contractul de muncă invocat de reclamant.

Alegația potrivit căreia suspendarea funcției de șef secție ar atrage automat suspendarea tuturor raporturilor de muncă, inclusiv a celor prin cumul, este neîntemeiată și contravine dispozițiilor art. 267 din Codul muncii, care consacră caracterul distinct și autonom al contractelor individuale de muncă încheiate prin cumul. Acestea produc efecte juridice independente de funcția de bază, iar încetarea sau suspendarea unuia dintre raporturi nu atrage automat încetarea celuilalt.

În ceea ce privește invocarea imposibilității reluării activității din cauza măsurilor procesuale, instanța de apel reține că apelanta Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul Oncologic nu a probat existența unui act expres al organului de urmărire penală care să interzică exercitarea activității în cadrul contractului de muncă prin cumul sau să instituie o interdicție generală de acces la locul de muncă în acest sens. În lipsa unui asemenea act, refuzul angajatorului de a permite exercitarea muncii nu poate fi justificat.

Astfel, din considerentele expuse și având în vedere că hotărârea primei instanțe este întemeiată și legală, fiind adoptată cu respectarea normelor de drept material și procesual, iar argumentele invocate de apelanți sunt neîntemeiate și nu sunt de natură să o infirme, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge apelurile declarate și de a menține hotărârea primei instanțe, ca fiind legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 385 alin.(1) lit. a), art. art. 389-390, CPC, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,

d e c i d e :

Se resping cererile de apel declarate de Virgiliu Urechi și Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul Oncologic.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29 februarie 2024, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată, depusă de Virgiliu Urechi către Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul Oncologic cu privire la constatarea privării ilegale a dreptului

la muncă, dispunerea reluării imediate a activității de muncă, repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă din momentul pronunţării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Președintele completului,
judecătorul Valeriu Arhip

Judecătorii Hristina Cravеț

Serghei Dimitriu